

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beaty Miničovej a členiek JUDr. Eleny Krajčovičovej a JUDr. Viery Pepelovej v právnej veci navrhovateľa **Ing. F. N.**, M. ul. X., D., zastúpeného JUDr. M. Z. advokátom, A. námestie č. X., D. proti odporcovi **JUDr. E. S. K. B. B. č. X., D.**, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu O. V. zastúpenému, JUDr. A. V. advokátkou, K. B. B. č. X. D., **vylúčenie veci z konkurznej podstaty**, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 28. mája 2008 č. k. 8Cbi 21/2007-49, takto

r o z h o d o l :

Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľ je povinný zaplatiť odporcovi náhradu trov odvolacieho konania 161,52 Eur na účet jeho právneho zástupcu.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 28. 05. 2008 č. k. 8 Cbi 21/2007-49 zamietol žalobu o vylúčenie vecí z konkurznej podstaty úpadcu O. a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporcovi trovy zastúpenia vo výške 6 177,80 Sk.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že dňa 04. 10. 1996 bol majetok úpadcu O. so sídlom vo V. na základe uznesenia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 K 50/96 vyhlásený konkurz a do funkcie správkyne konkurznej podstaty úpadcu bola ustanovená JUDr. E. S. advokátka so sídlom v D.

JUDr. E. S. v rámci výkonu funkcie správkyne konkurznej podstaty úpadcu O. zapísala do súpisu konkurznej podstaty nehnuteľnosti zapísané na LV č. X. katastrálne územie V. obec V. okres D., a to administratívnu budovu ležiacu na parcele č. X. a sklad obilia – senník, ležiaci na parcele č. X. Oznámenie o zaradení predmetných nehnuteľností do súpisu konkurznej podstaty bolo doručené súdu dňa 05. 05. 2006 Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 28. 05. 2008 vyplýva, že oznámenie o zaradení oboch nehnuteľností do súpisu konkurznej podstaty bolo doručené navrhovateľovi dňa 26. 02. 2007.

Navrhovateľ podal na Krajský súd v Bratislave dňa 21. 03. 2007 návrh, ktorým žiadal, aby súd určil, že predmetné nehnuteľnosti nepatria do súpisu vecí konkurznej podstaty úpadcu O. v konkurze. Vo svojom návrhu uviedol, že dňa 22. 09. 1995 uzatvoril spolu s E. V. a O. V. zastúpeným predsedom Dr. T. M. kúpnu zmluvu, na základe ktorej sa stali spoluvlastníkmi nehnuteľností zapísaných na LV č.X. katastrálne územie V. okres D., a to administratívnej budovy ležiacej na parcele č. X. a skladu obila – senníka ležiaceho na parcele č. X.. Kúpna cena bola zaplatená Daňovému úradu v D. na základe dohody o postúpení pohľadávky uzavretej medzi P. a Daňovým úradom v D. zo dňa 01. 06. 1995. Katastrálny úrad v B., Správa katastra D. vykonal zápis vkladu vlastníckeho práva na prevádzanú nehnuteľnosť dňa 26. 03. 1996 pod č. k. V X.

Navrhovateľ predmetný návrh podal na základe výzvy Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26. 02. 2007 sp. zn. Z-2-3K 50/96, ktorou súd vyzval navrhovateľa, aby podal žalobu o nezaradenie vecí do súpisu konkurznej podstaty úpadcu.

K žalobe sa dňa 06. 09. 2007 vyjadrila správkyňa konkurznej podstaty JUDr. E. S.. Vo svojom vyjadrení uviedla, že kúpna zmluva, ktorú uzavrelo P. s navrhovateľom Ing. F. N. a Ľ. V. o predaji sporných nehnuteľností je absolútne neplatným právnym úkonom z dôvodu, že zo strany predávajúceho PD V. bola táto podpísaná iba jedným členom predstavenstva, a to Dr. T. M., hoci bol podľa § 243 ods. 3 Obchodného zákonníka potrebný podpis aspoň dvoch členov predstavenstva. Zároveň sa odvolávala na uznesenie Krajského súdu v Trnave č. 11 Co 96/03-57 z 13. 04. 2003, ktorý na uvedenú skutočnosť upozornil v inej právnej veci.

Navrhovateľ k podaniu odporcu uviedol, že správkyňa konkurznej podstaty nemala predmetné nehnuteľnosti zaradiť do súpisu vecí konkurznej podstaty, ale mala podať žalobu o neplatnosť kúpnej zmluvy. Zároveň vzniesol námietku premlčania zaradenia nehnuteľností do súpisu vecí konkurznej podstaty, nakoľko predmetná kúpna zmluva bola uzatvorená 01. 06. 1995, vklad vlastníckeho práva bol povolený dňa 26. 03. 1996 a konkurz bol vyhlásený dňa 04. 10. 1996. Navrhovateľ vzniesol námietku premlčania aj s poukazom na dátum, kedy bol Krajským súdom v Bratislave vo veci sp. zn. Z-2-3K 60/96 vyzvaný na podanie žaloby o nezaradení vecí do súpisu konkurznej podstaty, čo sa podľa tvrdení navrhovateľa uskutočnilo dňa 07. 03. 2007. Ďalej uviedol, že nakoľko zákon o konkurze a vyrovnaní neupravuje lehotu na uplatnenie práva na odporovateľnosť, je potrebné aplikovať ustanovenie Občianskeho zákonníka o premlčaní.

Na pojednávaní dňa 28. 05. 2008 navrhovateľ poukázal na to, že pozemok pod predmetnými nehnuteľnosťami je vo výlučnom vlastníctve navrhovateľa a taktiež na prípadné vydržanie, nakoľko nehnuteľnosť riadne užíval, až do oboznámenia odporcu o ich zapísaní do súpisu konkurznej podstaty. Odporca na pojednávaní poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 11 Co 96/03 a k otázke prípadného vydržania nehnuteľností uviedol, že v zmysle rozsudku Krajského súdu v Trnave navrhovateľ už v roku 2003 vedel, že kúpna zmluva je neplatná, a preto neuplynula 10 ročná lehota na vydržanie predmetných nehnuteľností.

Krajský súd vykonal dokazovanie vypočutím účastníkov konania, kúpnu zmluvou, dodatkom ku kúpnej zmluve, dohodou o postúpení pohľadávky zo dňa 01. 06. 1995, LV č. X. a X. a dospel k záveru, že nakoľko kúpna zmluva bola podpísaná iba jedným členom predstavenstva, hoci bol podľa § 243 ods. 3 Obchodného zákonníka potrebný ešte jeden

podpis člena predstavenstva a navrhovateľ mohol, vzhľadom na dostupnosť výpisu z obchodného registra vedieť o prekročení jeho oprávnenia, je kúpna zmluva zavkladovaná pod č. X. neplatná v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

Ďalej konštatoval, že lehota na nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním začala plynúť 27. 03. 1997 a skončila 27. 03. 2007. Navrhovateľ mal už v roku 2003 vedomosť o rozhodnutí Krajského súdu v Trnave, že vec pravdepodobne neužíva oprávnenie, a preto nebola splnená podmienka 10 ročnej nepretržitej a oprávnenej držby. Súd v odôvodnení rozhodnutia tiež uviedol, že skutočnosť, že správkyňa konkurznej podstaty nepodala odporovaciu žalobu v trojročnej premlčacej lehote, nebráni tomu, aby zapísala nehnuteľnosť do súpisu podľa § 19 ods. 1 ZKV a vyzvala navrhovateľa na podanie vylučovacej žaloby. Námietku navrhovateľa o premlčaní nároku z dôvodu odporovateľnosti označil súd za bezpredmetnú.

Navrhovateľ podal proti rozsudku súdu prvého stupňa v zákonnej lehote dňa 18. 06. 2008 odvolanie a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil podľa ust. § 220 O. s. p. a navrhovateľovi priznal náhradu trov konania.

V odvolaní namietal, že predmetné nehnuteľnosti odo dňa vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností pokojne a nerušene spolu s Ľ. V. užívali, preto došlo k vydržaniu vlastníckeho práva po 10 rokoch vydržacej lehoty, ktorá uplynula 26. 03. 2006.

Uviedol, že z rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave vyplýva, že navrhovateľ od roku 2003 nebol vo veci vlastníckeho práva dobromyseľný z dôvodu, že z rozhodnutia Krajského súdu v Trnave zo dňa 13. 04. 2003 sa mal dozvedieť, že kúpna zmluva je neplatná. S uvedeným záverom nesúhlasil, pretože súdny spor ktorý prebiehal v Trnave sa nedotýkal vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam, teda neriešil v merite veci neplatnosť kúpnej zmluvy, ale predmetom sporu bolo nájomné a vymáhanie pohľadávok z nájomného a Krajský súd v Trnave len v odôvodnení rozsudku uviedol, že kúpna zmluva je pravdepodobne neplatná, nakoľko ju nepodpísali 2 členovia predstavenstva PD V.. Poukázal, že JUDr. E. S. sa na pojednávaní Krajského súdu v Trnave dozvedela, že kúpna zmluva môže byť neplatná, avšak táto nepodala žalobu o odporovateľnosť predmetného

úkonu podľa § 15 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb. a že Krajský súd v Bratislave až 26.02.2007 vyzval navrhovateľa na podanie vylučovacej žaloby.

Mal za to, že v danom prípade došlo k porušeniu ustanovenia § 19 ods. 1 zák. č. 328/1991 Zb. pretože vlastnícke právo navrhovateľa je jednoznačne zapísané na liste vlastníctva.

Poukázal na § 15 ods. 2 Obchodného zákonníka podľa ktorého, ak osoba svojim konaním prekročí rozsah poverenia, toto konanie podnikateľa zaväzuje len vtedy, ak tretia osoba o prekročení nemohla vedieť s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu. Podľa § 16 Obchodného zákonníka, podnikateľa zaväzuje aj konanie inej osoby v jeho prevádzkarni, ak nemohla tretia osoba vedieť, že konajúca osoba na to nie je oprávnená. Navrhovateľ tvrdil, že pokiaľ za predávajúceho PD V. konal jeho predseda Dr. T. M. nemohol vedieť, že nie je splnomocnený na konanie.

V závere svojho odvolania uviedol, že krajským súdom nemal byť odkázaný na občianskoprávne konanie, ale žalobu o odporovateľnosť úkonu mala podať proti navrhovateľovi správkyňa konkurznej podstaty a vzhľadom k tomu, že vlastnícke právo je zapísané v katastri nehnuteľností je potrebné doriešiť vlastnícke vzťahy a nie procesnoprávne. Zastával názor, že otázka vlastníckeho práva nemôže byť v tomto konaní riešená ako predbežná otázka, nakoľko je zapísaný ako vlastník - spoluvlastník nehnuteľnosti a správca konkurznej podstaty nemôže nehnuteľnosť, ktorá patrí inému subjektu zadržať.

K odvolaniu navrhovateľa sa odporca písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal vec na pojednávaní podľa § 214 ods. 1 O. s. p., v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie je neopodstatnené.

Predmetom konania je žaloba o vylúčenie veci z majetku konkurznej podstaty podľa ustanovenia § 19 zák. č. 328/1991 Zb. (ďalej len ZKV).

Súd prvého stupňa zistil v dostatočnom rozsahu skutkový stav potrebný pre rozhodnutie vo veci samej a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver o bezdôvodnosti navrhovateľom uplatňovaného žalobného návrhu.

Zmluva o prevode o nehnuteľnosti je právny úkon, ktorý podľa ustanovenia § 46 ods. 1 Občianskeho zákonníka musí mať písomnú formu. Keďže pre tento právny úkon, ktorý robilo predstavenstvo družstva je predpísaná písomná forma, bolo podľa kogentného ustanovenia § 243 ods. 3 Obchodného zákonníka a stanov odporcu potrebné, aby zmluvu o prevode nehnuteľnosti podpísali dvaja členovia predstavenstva. Nesporným je, že túto zmluvu podpísal len jeden člen predstavenstva, preto je podľa § 40 Občianskeho zákonníka neplatná. Nakoľko v prejednávanej veci právny úkon nebol urobený zákonom stanoveným spôsobom (neobsahoval dva podpisy), v dôsledku čoho je absolútne neplatný, na daný prípad nie je primerané aplikovať ustanovenia § 15 ods. 2 a § 16 Obchodného zákonníka upravujúce rozsah konania osôb právnickej osoby.

Na ostatnom pojednávaní konanom 28. 05. 2008 účastníci konania nenavrhlí vykonať ďalšie dokazovanie a súd prvého stupňa prijal uznesenie o skončení dokazovania. Navrhovateľ bol v predvolaniach na pojednávanie poučený o tom, že všetky dôkazy musí predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, s ktorým sa skončí dokazovanie, pretože na dôkazy, označené a predložené neskôr súd neprihliada (§ 120 ods. 4 O. s. p.).

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 O. s. p. skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Na pojednávaní pred odvolacím súdom navrhovateľ predložil xeroxovú kópiu plnomocenstva z 29. 05. 1995 podľa ktorého členovia predstavenstva Obchodno-poľnohospodárskeho družstva vo F. L. H. a F. P. splnomocňujú Dr. T. M. predsedu predstavenstva tohto družstva na podpísanie kúpnej zmluvy, ktorej predmetom bude predaj skladu obilia – senníka na parcele č. X. a administratívnej budovy na parcele č. X., ktoré sú zapísané na LV č. X. v kat. úz. V.. K posúdeniu otázky platnosti kúpnej zmluvy o prevode nehnuteľnosti uplatnil navrhovateľ v odvolaní novú skutočnosť, ku ktorej predložil nový dôkaz. Odvolací súd v súvislosti s touto uplatnenou novou skutočnosťou a dôkazom nezistil existenciu dôvodov uvedených v § 205a ods. 1 písm. a/, b/ a c/ O. s. p. a navrhovateľ nijako nedoložil, že bez svojej viny nemohol plnomocenstvo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa. Na základe uvedeného skutkového a právneho stavu odvolací súd k tomuto odvolaciemu dôvodu neprihliadol.

Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa v otázke vzniku vlastníckeho práva vydržaním, pričom doplnil dôvody tohto rozhodnutia.

Navrhovateľ sa ujal držby nehnuteľností na základe zmluvy o prevode nehnuteľností z 22. 09. 1995 a 04. 10. 1996 bol majetok O. vyhlásený konkurz. Po vyhlásení konkurzu podľa § 6 ZKV sporné nehnuteľnosti, nakoľko bola zmluva neplatná, tvorili konkurznú podstatu a oprávnenie nakladať s týmto majetkom konkurznej podstaty prešlo na správcu (§ 14 ods. 1 písm. a/ ZKV).

Podľa ZKV súpis podstaty vykonáva správca podľa pokynov súdu. Správca pri vykonaní súpisu majetku zapíše do podstaty všetky veci, o ktorých na základe predložených dokladov predpokladá, že v zmysle § 6 ods. 2 ZKV do podstaty patria, pričom ak sú pochybnosti, či vec patrí do konkurznej podstaty, zapíše ich do súpisu s poznámkou o nárokoch uplatnených inými osobami. Z ustanovení ZKV ďalej vyplýva, že rozsah konkurznej podstaty sa v priebehu konkurzného konania mení, zväčšuje sa o úroky, alebo naopak môže dôjsť k vylúčeniu niektorých pohľadávok, v dôsledku čoho nie je nemenný a môže sa dopĺňať.

Účelom a cieľom zákona o konkurze a vyrovnaní je usporiadanie majetkových pomerov dlžníka a dosiahnutie pomerného uspokojenia veriteľov z dlžníkovho majetku / § 1 ods. 1 a § 2 ods. 2 ZKV /.

Usporiadáním majetkových pomerov dlžníka je najmä vyporiadanie nárokov veriteľov dlžníka a z dlžníkovho majetku za podmienok stanovených zákonom.

Vzhľadom na uvedený účel a cieľ ZKV, odvolací súd dospel k záveru, že počas konkurzného konania navrhovateľ nemohol nadobudnúť vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam vydržaním.

V súvislosti s odvolaním je potrebné ešte poukázať na odlišnosť právnych inštitútov neplatnosti a odporovateľnosti právnych úkonov, pričom navrhovateľ opomenul skutočnosť, že odporovať možno len platnému právnemu úkonu.

Na základe uvedeného skutkového a právneho stavu veci Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok podľa § 219 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, preto mu vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. za jeden úkon právnej služby vykonanej advokátom (účasť na pojednávaní 10. 09. 2009) po 53,46 Eur s paušálnou náhradou výdavkov 6,95 Eur, stratu času 69,54 Eur (6 krát 11,59 Eur) a cestovného z Dunajskej Stredy do Bratislavy a späť 31,57 Eur, čo predstavuje spolu 161,52 Eur (§ 11 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. c/, § 16 ods. 3, § 17 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z. z.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 10. septembra 2009

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: L. B.